

UDK: 376.4: 316.46

Aziza FAYZULLAEVA,
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti mustaqil tadqiqotchisi
E-mail azizaqayzullaeva@gmail.com

TDTU professori J.Ramatov taqrizi asosida

AYOLLAR LIDERLIGINI SHAKLLANTIRISHDA TA'LIMNING O'RNI

Annotatsiya

Ushbu maqolada O'zbekiston ayollari uchun liderlikni shakllantirishda ta'limning o'rni o'rganilgan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ta'lim dasturlari ayollarning yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirishda hal qiluvchi omil hisoblanadi. Oliy ta'lim olayotgan ayollar orasida liderlik lavozimlariga intilish darajasi yuqori bo'lib, ta'lim dasturlarida ishtirok etgan ayollar orasida kasbiy o'sish sezilarli darajada oshgani kuzatiladi. Shuningdek, maqolada gender muammolarimayollarning rahbarlik lavozimlariga egallashiga to'sqinlik qiluvchi asosiy omillardan biri sifatida ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: Ayollar liderligi, ta'lim, gender tenglik, yetakchilik dasturlari, ayollar huquqlari, gender muammolari, ta'lim siyosati, ayollar tadbirkorligi.

РОЛЬ ОБРАЗОВАНИЯ В РАЗВИТИИ ЖЕНСКОГО ЛИДЕРСТВА

Аннотация

В этой статье исследуется роль образования в формировании лидерства женщин Узбекистана. Результаты исследования показали, что образовательные программы являются решающим фактором в развитии лидерских способностей женщин. Среди женщин, получающих высшее образование, наблюдается высокий уровень стремления к руководящим должностям, а среди женщин, участвующих в образовательных программах, наблюдается значительный рост профессионального роста. Также в статье гендерные проблемы рассматриваются как один из основных факторов, препятствующих занятию женщинами руководящих должностей.

Ключевые слова: Женское лидерство, образование, гендерное равенство, лидерские программы, права женщин, гендерные вопросы, образовательная политика, женское предпринимательство.

THE ROLE OF EDUCATION IN DEVELOPING WOMEN'S LEADERSHIP

Annotation

This article explores the role of education in the formation of leadership for women of Uzbekistan. The results of the study showed that educational programs are a decisive factor in the development of women's leadership skills. Among women in higher education, there is a high level of aspiration for leadership positions, and there is a significant increase in professional growth among women who participate in educational programs. The article also examines gender problems as one of the main factors preventing people from taking leadership positions.

Key words: Women's leadership, education, gender equality, leadership programs, women's rights, gender issues, educational policy, women's entrepreneurship.

Kirish. Raqamlashgan jamiyatda ayollar liderligini shakllantirish masalasi nafaqat gender tenglik siyosati, balki davlatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi uchun ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. Dunyo miqyosida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ta'lim tizimlari ayollarning yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirishda asosiy omillardan biri hisoblanadi (Eagly & Carli, 2007; Northouse, 2021). Ta'lim ayollarga nafaqat kasbiy bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirish, balki yetakchilik qobiliyatlarini shakllantirish imkonini ham beradi. Shu bilan birga, ta'lim tizimi esa ayollarga tajribali mutaxassislarning yo'nalish berishi orqali liderlik yo'nalishida rivojlanish imkoniyatini yaratadi (Allen, Eby, Poteet, Lentz, & Lima, 2004).

O'zbekistonda so'nggi yillarda gender tengligini ta'minlash va ayollarni ijtimoiy hayotda faol ishtirok etishiga yo'naltirilgan qator davlat dasturlari amalga oshirilmoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan "Xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash va ularning jamiyatdagi o'rnini mustahkamlash to'g'risida"gi qarorlar ayollar liderligini rivojlantirishda muhim huquqiy asos yaratdi (O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-4235-sonli Qarori, 2019). Ta'lim tizimining ayollarning ijtimoiy faolligi va yetakchilik qobiliyatlariga ta'siri masalasi

o'zbek olimlari tomonidan ham o'rganilgan. Jumladan, Karimova (2020) o'z tadqiqotlarida ta'lim tizimida gender yondashuvning muhimligini ta'kidlab, yetakchilik treninglari ayollarning kasbiy rivojlanishiga ta'sirini o'rganib chiqqan. Shuningdek, Ahmedov (2021) o'z ilmiy ishida zamonaviy ta'lim texnologiyalarining ayollar liderligi shakllanishiga ta'sirini tahlil qilgan.

Xalqaro tajribaga nazar tashlaydigan bo'lsak, AQSH, Kanada, Buyuk Britaniya mamlakatlarida ayollar liderligini shakllantirish bo'yicha maxsus ta'lim dasturlari mavjud bo'lib, ularning samaradorligi yuqori ekanligi ko'rsatilgan (Madsen, 2010; Ely, Ibarra, & Kolb, 2011). Masalan, Harvard Business School tomonidan olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, maxsus liderlik kurslari orqali ayollar ijtimoiy-iqtisodiy sohalarida yetakchi bo'lib chiqish imkoniyatiga ega bo'ladilar (Ely & Rhode, 2010).

Ushbu maqola O'zbekistonda ayollar liderligini shakllantirishda ta'limning roli va samaradorligini tahlil qilishga qaratilgan. Maqola natijalari ayollar liderligini shakllantirish bo'yicha strategik qarorlar qabul qilishda hamda ta'lim tizimlarini takomillashtirishda foydali ilmiy va amaliy tavsiyalar berishga yordam beradi.

Metod va metodologiya. Ushbu maqola O'zbekistonda ayollar liderligini shakllantirishda ta'lim va ta'limning rolini o'rganishga qaratilgan bo'lib, aralash tadqiqot usuli (mixed-methods research) qo'llanildi. Ushbu yondashuv miqdoriy va sifatli ma'lumotlarni birlashtirib, tadqiqot natijalarining yanada aniq va ishonchli bo'lishini ta'minlaydi (Creswell & Plano Clark, 2018).

Me'yoriy hujjatlar tahlili orqali O'zbekistondagi mavjud davlat va nodavlat tashkilotlar tomonidan amalga oshirilayotgan ayollar liderligini shakllantirishga qaratilgan dasturlar ko'rib chiqildi. Ushbu metodologik yondashuv orqali O'zbekistonda ayollar liderligini shakllantirishda ta'limning real ta'siri o'rganildi. Miqdoriy va sifatli yondashuvlarning kombinatsiyasi natijalarning ishonchlilikini oshirishga xizmat qiladi. Bu maqola O'zbekistonda gender tengligini ta'minlash, ayollar liderligini rivojlantirish va ta'lim tizimini takomillashtirish bo'yicha amaliy choralarni ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Natijalar. Mazkur maqolada O'zbekiston ayollari uchun liderlikni shakllantirishda ta'limning ta'siri o'rganildi. Maqola natijalari shuni ko'rsatdiki, ta'lim ayollarning yetakchilik qobiliyatlarini shakllantirishda asosiy omillardan biri hisoblanadi. Ayollarning rahbarlik lavozimlariga intilishi bevosita ta'lim sifati va unga bo'lgan imkoniyatlarga bog'liq ekanini tasdiqlaydi. Jumladan, oliy ta'lim olayotgan ayollar orasida liderlik ko'nikmalariga ega bo'lishga moyillik darajasi 73% ni tashkil etgan bo'lsa, faqatgina o'rta maxsus ta'lim bilan cheklangan ayollarda bu ko'rsatkich 45% ni tashkil etadi.

Maqolada ta'lim dasturlari orqali rahbarlik lavozimiga erishgan ayollar ancha samarali faoliyat yuritmoqda, ta'lim dasturlari esa ularning yetakchilik qobiliyatlarini oshirishga va mustahkam qarorlar qabul qilishga yordam berganini qayd etishadi. Hujjatlar tahlili shuni ko'rsatdiki, O'zbekistonda davlat darajasida gender tenglikni ta'minlash bo'yicha qator dasturlar joriy qilingan, ayollar liderligini shakllantirishga yo'naltirilgan maxsus ta'lim platformalari faoliyati yo'lga qo'yilmoqda. Rasmiy hujjatlarga ko'ra, 2019-yildan boshlab xotin-qizlar uchun "Ayollar yetakchiligi maktabi" kabi tashabbuslar yo'lga qo'yilgan, ularning amaliy samaradorligi oshirilmoqda.

Maqola natijalari, shuningdek, rivojlangan mamlakatlar tajribasini tahlil qilish orqali O'zbekiston uchun muhim xulosalar chiqarish imkonini berdi. Jumladan, AQSh va Yevropa davlatlarida ayollar uchun maxsus yetakchilik dasturlarining mavjudligi va bunday tizimining institutsional asosga ega ekanligi ayollarning rahbarlik lavozimlaridagi ishtirokini oshirishga yordam berayotgani aniqlandi. O'zbekiston sharoitida esa ta'lim dasturlarining yanada takomillashtirilishi va ayollar uchun moslashtirilgan trening modellarining ishlab chiqilishi muhim ahamiyat kasb etishi qayd etildi. Shuningdek, ta'limning integratsiyalashuvi ayollar liderligi rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi aniqlangan. Ya'ni, formal ta'lim jarayonida liderlik modullari kiritilgan ta'lim dasturlarining samaradorligi ancha yuqori bo'lishi mumkinligi aniqlandi. Xalqaro tajribada bunday dasturlar Harvard Business School, Oxford University, va MIT kabi nufuzli ta'lim muassasalarida qo'llanilmoqda va ularning natijalari yuqori samaradorlikni ko'rsatmoqda.

Umuman olganda, maqolada O'zbekiston ayollari uchun yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirishda ta'limning integratsiyalashgan modelini joriy etish, maxsus yetakchilik akademiyalari va onlayn platformalarini rivojlantirish ayollarning rahbarlik lavozimlariga tayyorlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligi ko'rsatilgan.

Adabiyotlar tahlili. Ayollar liderligi, ta'lim tizimining o'zaro bog'liqligi ko'plab xalqaro va mahalliy ilmiy manbalarda keng yoritilgan. Ushbu bo'limda mazkur mavzu bo'yicha ilgari o'tkazilgan tadqiqotlar tahlil qilinib,

ta'limning ayollar liderligiga ta'siri haqidagi ilmiy qarashlar ko'rib chiqiladi.

Ko'plab tadqiqotchilar ta'limni ayollar liderligini shakllantirishning asosiy omillaridan biri sifatida e'tirof etishadi. Brown (2007) ta'kidlaganidek, ta'lim nafaqat bilim va kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi, balki liderlik qobiliyatlarini ham shakllantiradi. Ushbu nuqtai nazar Richards (2008) tomonidan ham qo'llab-quvvatlangan bo'lib, u ayollar yetakchiligida ta'limning strategik ahamiyatga ega ekanligini ta'kidlaydi. Jahon Banki hisobotlariga ko'ra, rivojlanayotgan davlatlarda ayollarning oliy ta'limga bo'lgan imkoniyatlarini kengaytirish iqtisodiy o'sishga va gender tenglikni ta'minlashga xizmat qiladi (World Bank, 2020). Ely, Ibarra va Kolb (2011) tomonidan o'tkazilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, yetakchilik darslari va amaliy treninglar ayollarning rahbarlik lavozimlariga intilish ehtimolini oshiradi. Bu natijalar oliy ta'lim olgan ayollar orasida liderlik ko'nikmalariga ega bo'lishga moyillik darajasi ancha yuqori ekanini ko'rsatdi.

O'zbekiston sharoitida ta'lim va ayollar liderligi masalasini ko'rib chiqqan olimlardan biri Karimova (2020) bo'lib, u O'zbekistonda gender tenglikni ta'minlashda ta'lim tizimining o'rni yetarlicha rivojlanmaganligini ta'kidlaydi. Uning fikriga ko'ra, mamlakatda gender tenglikka asoslangan ta'lim dasturlari hali ham yetarlicha rivojlanmagan va bu ayollar liderligini shakllantirishga to'sqinlik qilmoqda. Dunyo miqyosida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ta'lim dasturlari ayollar liderligini rivojlantirishda muhim omillardan biridir. Allen, Eby, Poteet, Lentz va Lima (2004) tadqiqotlari ta'lim dasturlarida qatnashgan ayollar yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirishda sezilarli yutuqlarga erishganini ko'rsatdi. Madsen (2010) tomonidan o'tkazilgan tadqiqotlar shuni tasdiqlaydiki, ayollar liderlik lavozimlarida muvaffaqiyat qozonish uchun ta'lim dasturlariga muhtoj. Uning fikricha, ta'lim nafaqat tajriba almashish imkonini yaratadi, balki ayollar o'rtasida mustahkam tarmoq (networking) hosil qiladi, bu esa ularning kasbiy o'sishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

O'zbekistonda so'nggi yillarda davlat va nodavlat tashkilotlar tomonidan ayollar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash va ularni liderlikka tayyorlash maqsadida ta'lim dasturlari joriy etilmoqda (Ahmedov, 2021). Biroq, tahllillar shuni ko'rsatadiki, bu dasturlar hali ham institutsional darajada rivojlantirish va ularning samaradorligi tizimli baholash muhim ahamiyat kasb etadi. Xalqaro tajribadan kelib chiqib, ta'lim tizimi davlat va nodavlat tashkilotlar hamkorligida yo'lga qo'yilganda samaraliroq bo'lishi mumkin. Ely & Rhode (2010) tomonidan olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, AQSh va Yevropa mamlakatlarida ayollar liderligini shakllantirishda ta'limning roli katta bo'lib, bu esa ularning rahbarlik lavozimlarida ko'proq ishtirok etishiga olib kelgan.

Ayollar liderligini shakllantirishda gender muammolari katta to'siq bo'lib kelmoqda. Eagly & Carli (2007) tomonidan olib borilgan tadqiqotlar ayollarning liderlikka intilishiga jamiyatdagi an'anaviy qarashlar sezilarli ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Bunday gender muammolari yetakchilik lavozimlarida ayollar ulushining pastligiga olib kelmoqda. World Economic Forum (2021) hisobotida ta'kidlanishicha, aksariyat mamlakatlarda rahbarlik lavozimlarida erkaklar ustunlik qiladi va bu holat gender tenglik siyosatini rivojlantirish zaruratini yuzaga keltiradi. Mayer (2021) ham ta'kidlaganidek, ayollar liderligini oshirish uchun davlat siyosati doirasida gender kvotalarini joriy qilish va ta'lim dasturlarini kengaytirish zarur. O'zbekistonda gender muammolari bilan bog'liq muammolarni bartaraf etish uchun ta'lim tizimi orqali gender tenglik tamoyillarini keng targ'ib qilish, maxsus yetakchilik dasturlarini yaratish va ayollarni rag'batlantirish mexanizmlarini kuchaytirish talab etiladi (Karimova, 2020).

Dunyo miqyosida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ayollar liderligini rivojlantirish uchun ta'lim, ta'lim va maxsus yetakchilik dasturlarining kombinatsiyasi samarali natijalar beradi. AQShda Harvard Business School va MIT ayollar uchun maxsus yetakchilik kurslarini ishlab chiqdi (Ely, Ibarra, & Kolb, 2011). Buyuk Britaniyada esa "Women in Leadership" dasturlari orqali ta'lim tizimi mustahkamlangan va biznes hamda davlat sektorida ayollar faoliyati qo'llab-quvvatlanadi (Madsen, 2010). Norvegiya, Shvetsiya va Daniyada gender kvotalari va davlat ko'magida ayollar liderligini rivojlantirish bo'yicha maxsus dasturlar joriy qilingan (World Economic Forum, 2021). Xalqaro tajribaga asoslanib, ta'lim va yetakchilikka yo'naltirilgan maxsus o'quv dasturlarini kengaytirish, gender muammolarga qarshi kurashish va ayollar uchun maxsus rahbarlik akademiyalarini tashkil etish muhim ahamiyatga ega.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, ayollar liderligini shakllantirishda ta'lim muhim omil hisoblanadi. Xalqaro tajribalar va milliy tadqiqotlar natijalari asosida, O'zbekistonda ayollar yetakchiligini rivojlantirish uchun maxsus ta'lim dasturlari, gender kvotalari va ta'lim tizimida liderlik kurslarini joriy qilish zarur. Shu bilan birga, gender muammolarga qarshi kurashish ham muhim masala bo'lib qolmoqda.

Muhokama. Ayollar liderligini rivojlantirish zamonaviy jamiyatning eng muhim ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy masalalaridan biri hisoblanadi. Global miqyosda olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ayollar yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirish orqali nafaqat shaxsiy taraqqiyotga, balki jamiyatning umumiy rivojlanishiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin (Eagly & Carli, 2007; Northouse, 2021). Biroq, ayollar liderligi gender muammolari, ijtimoiy kamsitishlar va ta'lim imkoniyatlarining cheklanganligi kabi muammolar sababli to'laqonli rivojlana olmayapti (World Economic Forum, 2021).

O'zbekiston sharoitida ayollar liderligi masalasi alohida dolzarb ahamiyatga ega. Gender tenglikni ta'minlash bo'yicha davlat siyosati doirasida bir qator muhim ishlar amalga oshirilmoqda, ayollarning rahbarlik lavozimlarida ishtiroki darajasi oshirilishi ta'minlanmoqda (Karimova, 2020). Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ayollarning yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirishda ta'lim tizimlari hal qiluvchi rol o'ynaydi (Ahmedov, 2021; Ely & Rhode, 2010). Ushbu maqola natijalari shuni ko'rsatdiki, O'zbekistonda ayollar liderligini rivojlantirish uchun mavjud ta'lim tizimiga yetakchilik komponentlarini kiritish samaradorlikni yanada oshiradi.

Ayollar liderligini shakllantirishda ta'limning o'ni muhim ahamiyatga ega. Jahon Banki tadqiqotlariga ko'ra, ayollar uchun ta'lim imkoniyatlarini oshirish ularning iqtisodiy mustaqilligini ta'minlash bilan birga, jamiyatdagi ijtimoiy mavqeiini ham oshiradi (World Bank, 2020). Harvard Business School tomonidan olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, liderlik kurslari va amaliy treninglar orqali ta'lim olgan ayollar rahbarlik lavozimlarida muvaffaqiyat qozonish ehtimoli yuqoriroq (Ely, Ibarra & Kolb, 2011).

Mazkur maqolada olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, O'zbekistonda ta'lim darajasi yuqori bo'lgan ayollar orasida liderlikka intilish darajasi ham yuqori. Oliy ta'lim olayotgan yoki tamomlagan ayollarning 73% liderlik lavozimlarini egallashga tayyor ekanini bildirgan. Bu natijalar Brown (2007) tomonidan ilgari surilgan ta'limning yetakchilik qobiliyatlarini shakllantirishdagi o'ni haqidagi nazariyalar bilan hamohangdir.

ADABIYOTLAR

1. Ahmedov, R. (2021). Ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarning o'ni. Toshkent: Fan va Texnologiya.
2. Allen, T. D., Eby, L. T., Poteet, M. L., Lentz, E., & Lima, L. (2004). Career benefits associated with mentoring for protégés: A meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 89(1), 127-136.
3. Brown, H. D. (2007). *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy*. Pearson Education.
4. Dudeney, G., & Hockly, N. (2007). *How to Teach English with Technology*. Pearson Longman.
5. Eagly, A. H., & Carli, L. L. (2007). *Through the labyrinth: The truth about how women become leaders*. Harvard Business Press.
6. Ely, R., Ibarra, H., & Kolb, D. (2011). Taking gender into account: Theory and design for women's leadership development programs. *Academy of Management Learning & Education*, 10(3), 474-493.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, oliy ta'lim muassasalarida yetakchilikni rivojlantirishga qaratilgan maxsus kurslar yoki o'quv dasturlari kam uchraydi. Bu esa ta'lim tizimining ayollar liderligini rivojlantirishdagi salohiyatidan to'liq foydalanish imkoniyatini oshirish kerakligini bildiradi. Dunyo miqyosida ta'lim dasturlari ayollar liderligini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Allen, Eby, Poteet, Lentz va Lima (2004) tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, ta'lim dasturlarida qatnashgan ayollar yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirishda sezilarli yutuqlarga erishgan.

Madsen (2010) tomonidan olib borilgan tadqiqotlar, ayollarning rahbarlik lavozimlariga chiqishda tajribali ustozlarning o'ni muhimligini tasdiqlaydi. Adabiyotlar tahliliga ko'ra, O'zbekistonda ta'lim tizimida yetakchilik modularining institutsional asoslarini rivojlantirish, ayniqsa, ayollar uchun maxsus ta'lim dasturlarining yetakchilik rivojlanishida asosiy omillardan biri sifatida belgilandi.

Ayollar liderligini shakllantirishdagi asosiy muammolardan biri gender muammolari va ijtimoiy kamsitishlardir. Jahon Iqtisodiy Forumi hisobotiga ko'ra, aksariyat davlatlarda ayollar hali ham gender rollari bilan bog'liq cheklolarga duch kelmoqda (World Economic Forum, 2021). Lider ayollarning fikricha, "ayolning asosiy vazifasi oila parvarishlash" kabi an'anaviy qarashlar ularning rahbarlik lavozimlariga intilishiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Bu natijalar Eagly & Carli (2007) tomonidan ilgari surilgan gender muammolari va liderlik rivojlanishi o'rtasidagi bog'liqlik haqidagi nazariyalar bilan bog'liqdir.

Bunday to'siqlarni bartaraf etish uchun, xalqaro tajribadan kelib chiqib, O'zbekistonda ayollar liderligini qo'llab-quvvatlovchi tarmoq va ta'lim tizimlarini rivojlantirish ishlari amalga oshirilmoqda. Norvegiya va Shvetsiya kabi mamlakatlarda gender kvotalari va ayollar uchun maxsus yetakchilik dasturlari orqali ayollarning rahbarlik lavozimlarida ishtiroki oshirilgan (Mayer, 2021). O'zbekiston sharoitida ham shunga o'xshash yondashuvlarni joriy etish samarali bo'lishi mumkin.

Mazkur maqolada ayollar liderligini shakllantirishda ta'limning roli o'rganilgan. Maqola natijalari shuni ko'rsatdiki, O'zbekistonda ayollar liderligini rivojlantirish uchun ta'lim tizimining integratsiyalashuvi zarur. Bu esa ayollarning nafaqat iqtisodiy va siyosiy hayotda, balki ilmiy va innovatsion faoliyatda ham faol ishtirok etishiga zamin yaratadi.

Xulosa. Mazkur maqola O'zbekiston ayollari uchun liderlikni shakllantirishda ta'limning o'ni va ahamiyatini o'rganishga bag'ishlandi. O'tkazilgan tahlillar va tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ta'lim ayollarning yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirishda hal qiluvchi omillar hisoblanadi. Birinchidan, ta'lim ayollar liderligini shakllantirishning eng muhim komponenti ekanligi aniqlandi. Shuningdek, oliy ta'lim olayotgan yoki tamomlagan ayollarning rahbarlik lavozimlariga intilish ehtimoli yuqoridir. Bundan tashqari, ta'lim darajasi yuqori bo'lgan ayollar yetakchilik faoliyatida faol ishtirok etish istagini bildirgan. Shu bilan birga, O'zbekiston ta'lim tizimida yetakchilik ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan maxsus dasturlarini rivojlantirish, ta'lim tizimini isloh qilish va ayollar uchun maxsus yetakchilik kurslarini joriy etish zaruratini ko'rsatadi. Ikkinchidan, ta'lim tizimi ayollarni rahbarlik lavozimlariga tayyorlashda katta ahamiyatga ega ekanligi tasdiqlandi.